

Radzyń Podlaski, dnia 20 listopada 2024 r.

WZM.604.7.2024

**Państwowe Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie
Zarząd Zlewni w Zamościu
ul. Młyńska 27
22-400 Zamość**

Niniejszym pragnę zasygnalizować, że na terenie administracyjnym Miasta Radzyń Podlaski pojawił się problem z bobrami żyjącymi w rzece Białka i jej okolicy. Na przestrzeni ostatnich kilku lat populacja bobrów znacząco wzrosła, czego konsekwencją są liczne doniesienia, interwencje i skargi mieszkańców Miasta. Obecnie wiele drzew w okolicach rzeki Białka jest zniszczonych, a na rzece pojawiły się tamy (fotografie w załączeniu).

Winne są z całą pewnością bobry, które najczęściej pod osłoną nocy prowadzą całkiem aktywne życie. Poziom wody w rzece obniża się a jej nurt słabnie. Naturalną konsekwencją powyższych zjawisk jest zwiększenie stężenia niekorzystnych parametrów wody. Bobry okazały się także zwierzętami inwazyjnymi. Zmieniają ukształtowane środowisko, nierzadko ze szkodą dla mieszkańców użytkujących przyległe do rzeki tereny, jak również ze szkodą dla samego środowiska naturalnego. Bobry przystosowują środowisko do swoich potrzeb i zmieniają je, jak żadne inne zwierzę. Inżynierska działalność bobrów była i jest podstawą funkcjonowania wielu ekosystemów oraz gatunków rzadkich i chronionych. Ma ona również wpływ na gospodarkę wodną człowieka, a stawy bobrowe posiadają duże walory estetyczne, rekreacyjne.

Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przyrody, oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, bóbr europejski objęty jest ochroną częściową. To znaczy, że wskazane dla tego gatunku zakazy i ograniczenia muszą być bezwzględnie przestrzegane. Jeżeli działalność bobrów przynosi szkody w uprawach, zbiorach lub drzewostanie, to właścicielowi gruntu który poniósł szkody należy się odszkodowanie od Skarbu Państwa. W obecnej sytuacji gdy bóbr nie jest już zagrożony wyginięciem, niepotrzebne jest utrzymywanie jego obecnego statusu jako zwierzęcia bezwzględnie chronionego. Ze względu na środowiskotwórczą działalność bobrów, ich populacja powinna być w jakiś sposób chroniona, ale w miejscach gdzie mogą swobodnie egzystować na terenach kontrolowanych i chronionych, nie powodując konfliktów na linii zwierzę-człowiek. Przewidujemy, że skala konfliktów będzie się zwiększać. Bobry mogą wędrować na duże odległości, więc również problemy będą się przemieszczać i narastać. Konflikty nie mogą być samodzielnie rozwiązane przez właścicieli gruntów. Państwo powinno im zapewnić profesjonalną pomoc i porady praktyczne, nie teoretyczne.

Opisana wyżej sytuacja powoduje, że nasza społeczność lokalna oczekuje od władz Miasta podjęcia zdecydowanych działań w obliczu szkód wyrządzanych przez bobry. Burmistrz jednak nie ma możliwości formalnoprawnych w stosunku do tych zwierząt, gdyż są

to gatunki chronione. Tutaj organem właściwym jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie. Właścicielem rzeki jest PGW Wody Polskie, dlatego oczekujemy podjęcia działań w celu zmniejszenia lokalnej populacji bobrów, poprzez odławianie zwierząt i przenoszenie ich na tereny parków czy rezerwatów przyrody, a także inne działania dozwolone prawem. W każdej sytuacji konfliktowej powinno się przeprowadzać bilans zysków i strat dla środowiska oraz gospodarki człowieka.

W sytuacji braku rozwiązań systemowych, pojawia się pilna potrzeba opracowania programu gospodarowania populacją bobra w Polsce. W związku z przewidywanym zwiększaniem się populacji bobrów zwiększać się będzie również skala konfliktów. Program gospodarowania musi być więc długofalowy, a sposoby rozwiązania konfliktów muszą być wypracowane przy współpracy wszystkich zainteresowanych stron (pokrzywdzonego, służb ochrony przyrody, przedstawicieli Polskiego Związku Łowieckiego etc.). Powszechny obecnie tryb wypłacania odszkodowań powinien zostać zmieniony, oraz uzupełniony o działania prewencyjne służb. Główny nacisk powinien zostać położony na działalność informacyjną i edukacyjną, co pomoże zwiększyć świadomość społeczeństwa i właścicieli gruntów o naturalnych procesach ekologicznych. Opracowany program gospodarowania populacją bobra musi również uwzględniać fakt, że środowisko życia bobra jest miejscem występowania wielu gatunków zwierząt i roślin, jak również ekosystemów chronionych polskim prawem, konwencjami międzynarodowymi i Unii Europejskiej. Prawidłowo wykształcona strefa brzegowa ma również ważne znaczenie w ograniczaniu erozji, zmniejszaniu zagrożenia powodzią itp. Unikalna biologia i ekologia bobrów oraz ich wpływ na środowisko wymagają fachowego podejścia, specjalistycznej wiedzy biologicznej, a także doświadczenia. Dlatego konieczne jest powołanie służb, które będą prowadziły kompleksowy monitoring populacji bobrów i ich wpływu na środowisko, oraz wdrażały w życie opracowany wzorcowy model gospodarowania. Model powinien zawierać niezbędne wytyczne oraz kierunki działań w zakresie koordynacji odłowu i wypuszczeń zwierząt, stosowanie technik zmniejszających rozmiary szkód, ich szacowanie, oraz wszystkie inne dotyczące bobrów, w tym doświadczenia społeczności międzynarodowej.

Mając na uwadze powyższe, jeszcze raz prosimy Państwa o podjęcie pilnych i zdecydowanych działań, które pozwolą skutecznie rozwiązać zaistniałe problemy.

BURMISTRZ MIASTA

ala

Wyk:
Inspektor WZMK J. Kaczan

